

IFMETALL GÖTEBORG

MEDLEMSMAGASIN 1/2025

Vår beredskap är inte god

SIDORNA 11-14

Vi kräver rätten att kunna neka övertid

I DETTA NUMMER kommer fokus vara väldigt mycket på de avtalsförhandlingar som pågår i skrivande stund. Den 1 april ska de första avtalen vara på plats och redan i december överlämnade parterna sina krav till varandra. IF Metall ingår inte bara i LO-samordningen, som Veli-Pekka Säikkilää skriver om i sin krönika, utan även i samordningen tillsammans med Facken inom industrin.

★

IF METALL HAR tillsammans med Facken inom industrin krävt 4,2 procent i löneökningar, övertidskompensationer för deltidstillsatta och rätt till förskottssemester. IF Metall har också krävt, förbundsspecifikt, rätten att kunna neka övertid.

Det är orimligt att stå till förfogande till arbetsgivaren så mycket som vi redan gör. På vissa företag runt detta land jobbas det övertid i princip varje helg. Om du som arbetstagare inte har giltigt skäl, så kan du inte neka övertid. Det hade varit väldigt intressant om till exempel Statistiska Centralbyrån gjorde en kartläggning över hur många heltidstjänster som alla arbetade övertidstimmar under 2024 hade blivit i heltidstjänster. Det är orimligt hur mycket vi ska stå till förfogande till arbetsgivarna, utöver vår ordinarie arbetstid. Därför anser jag att detta krav är väldigt viktigt.

★

ATT IF METALL KRÄVER 4,2 procent är en viktig signal till näringslivet. Med tanke på vad inflationen som rådde i vårt land under dom två senaste åren. Matpriserna har skjutit i höjden, räntorna på bolånen höjts och energipriserna dom senaste månaderna har ökat explosionsartat. Priset för att kunna leva är idag orimligt högt. På det så gör industriföretagen stora vinster som vi utan tvekan ha vår del av!

★

MIN UPPMANING TILL ER som läser detta: Samtala om detta på era arbetsplatser. Se till så att de som ännu inte är med i IF Metall blir medlemmar. För är det något som vi som fackförbund har så är det många medlemmar. Men vi behöver bli fler!

För har vi gemensam styrka och samlad kraft, så flyttar vi berg!

Och om du läser denna tidning i fikaummet på din arbetsplats och ännu inte blivit medlem i IF Metall, fundera inte mer. Kom in i vår gemenskap!

Zarko Djurovic
Ordförande IF Metall Göteborg

Vill ni veta mer om avtalsrörelsen,
håll koll på IF Metalls hemsida,
www.ifmetall.se.

Vi håller fast vid vårt krav!

Datumet för när de första avtalen löper ut den 31 mars närmar sig med stormsteg. Sedan början av året har IF Metalls förhandlingsdelegationer haft täta möten samtidigt som förhandlingarna pågått med motparten.

Vårt mål är reallöneökningar, det vill säga mer pengar i plånboken, säger Simon Petersson, IF Metalls biträdande avtalssekreterare.

Kravet från Facken inom industrin är 4,2 procent.

– Den högre nivån från förra avtalsrörelsen håller vi i. Den gav 4,1 procent 2023 och 3,3 procent 2024, säger Simon Petersson.

Ha del av kakan

Från arbetsgivarhåll tycker man självklart att siffran är alldeles för hög och att det

inte finns utrymme. Men de flesta av våra industriföretag går väldigt bra.

Den svenska industrins konkurrenskraft har stärkts.

– Vi har goda skäl för att hålla fast vid vårt krav. Vi vet att våra industriarbetare tillverkar produkter som efterfrågas runt om i världen, säger Simon Petersson.

Stärka vår köpkraft

När företagens vinstandel ökar, så finns självklart utrymme att öka lönerna.

– Svensk industri tjänar pengar. Då ska givetvis industriarbetarna ha en del av kakan, säger Simon Petersson.

De senaste årens kostnadskris sliter fortfarande på många medlemmar i IF Metall. Det har blivit dyrare att handla mat, tanka bilen och bo. Nu lättar det, när inflationen och räntorna går ner.

– Och nu ställer vi ett lönekrav som ytterligare kommer att stärka vår köpkraft, avslutar Simon Petersson.

Kristofer Bergman

Det finns utrymme för ordentliga reallöneökningar

I ÅR MÄRKS DET att det är tufft fajt om verklighetsbilden i avtalsrörelsen. Hur mycket pengar finns det för höjda löner och vilka har dragit det tyngsta lasset.

För oss är det tydligt, svensk exportindustri går bra. Det finns utrymme för ordentliga reallöneökningar.

*

VI HAR HAFT, och har fortfarande, en tuff ekonomisk situation för vanligt folk. Räntorna är på väg ner, men fortfarande lider vi av de stora prisökningar som inflationen innebar. Lönerna har inte kommit ikapp efter tappet under inflationsåren. Nu är det dags att ta steg.

Några som dragit ett extra tungt lass under de här åren är de med de lägsta lönerna. Är marginalerna små för de med normalinkomst är de ännu mindre för de med låga inkomster. Den låglönesatsning LO gemensamt går fram med i år gör att de grupperna får en lite högre löneökning. När vi sammanfattar avtalsrörelsen ska vi tydligt se att alla fått ordentliga reallöneökningar.

*

YTTERLIGARE EN FRÅGA där LO-förbunden enats är satsningen på ersättning för mertid för deltidssamarbetande. Ofrivillig deltid är ett stort problem för LO:s grupper. Löneskillnaden mellan en industriarbetare och en butikssäljare är inte så stor om de skulle jobba heltid. Men när arbetsgivare systematiskt utnyttjar ofrivillig deltid gör det att summan i lönekuvertet skiljer sig ordentligt. Vi vill att mertid, alltså all tid som arbetas över den tid som finns i kontraktet, ska betalas som övertid. Då kommer vi åt lite av löneskillnaderna och ger anledningar för företaget att anställa på heltid.

*

TILL SIST. I år är inte arbetstidsfrågan med i avtalsrörelsen. Men den är absolut inte bortglömd. Vi jobbar mycket i Sverige. Mer än i våra grannländer. LO gör just nu en stor kartläggning för att kunna komma med förberedda och sakliga krav på arbetstidsförkortning. I vår börjar fajten på allvar.

Velî-Pekka Sääkkälä
Avtalssekreterare, LO

Foto: Samir Ljubic

Konferens om avtalsrörelsen och Tesla-konflikten

Den 6–7 februari samlades klubbordföranden och representanter från IF Metall Göteborg för den årliga ordförande-konferensen. Under två intensiva dagar diskuterades allt från arbetsrätt och kompetensutveckling till den pågående konflikten med Tesla.

Konferensen bjöd på inspirerande föreläsningar, engagerade arbetsgrupper och ett starkt budskap: kollektivavtalet ska försvaras till varje pris.

Arbetsgrupper i fokus

Första dagen inleddes med presentationer från avdelningens arbetsgrupper, som har skapats för att stärka fackets kärnverksamhet. Fokus låg på rekrytering, organisering och medlemsvård:

- Klubbstöttargruppen redovisade syftet med arbetet, aktuell status och vilka utmaningar de står inför.
- Magnus Hansson från metallklubben på AB Volvo berättade om deras arbete för de bemanningsanställda.
- Vår nya förbundsjurist Ellinor Gudmundsson fick tillfälle att presentera sig och berätta om vad som är aktuellt inom arbetsrätten.
- Grupparbete och diskussioner vid bordet som leddes av ombudsmännen.

Diskussionerna skapade en stark känsla av gemenskap och framtidstro.

Försäkringar och A-kassa

Richard Malm fick möjlighet att prata försäkringar och A-kassans nya regler som börjar gälla från 1 oktober 2025. Ett av dagens mest uppskattade inslag var föreläsningen av Richard Malm, försäkringshandläggare med en talang för humor. Med sin unika kombination av sakkunskap och ståuppkomik lyckades han göra ett annars tungt ämne både lättförståeligt och underhållande.

Tesla-konflikt engagerade

Dag två var till stor del fokuserad på avtalsrörelsen och konflikten mellan IF Me-

tall och Tesla. Simon Petersson, biträdande avtalssekreterare, presenterade den senaste utvecklingen och betonade vikten av facklig sammanhållning i tuffa tider.

Höjdpunkten var besöket hos de strejkande vakterna vid Tesla Hisingen, där ett hundratal besökare samlades för att lyssna på Simon Petersson och LO:s ordförande Johan Lindholm. Från en enkel scen av EU-pallar och högtalare förmedlade talarna ett tydligt budskap:

– Kollektivavtalet gäller och vi är beredda att strida för det hur länge som helst!

Konferensen avslutades med en utvärdering och en gemensam insikt – IF Metall Göteborg står redo att fortsätta kämpa för sina medlemmar och kollektivavtalet.

Samir Ljubic

▲ Hundratalet besökare hade samlats för att visa sitt stöd för de strejkande arbetarna på Tesla och lyssna på bland andra LO:s ordförande Johan Lindholm.

Arbetare ligger efter i löneutvecklingen

■ Gapet i medellön mellan tjänstemän och arbetare är stort. Det visar LO:s lönerapport 2024.

Medellönen för arbetare 2023 var 30 600 kronor medan tjänstemän i snitt hade en lön på 47 000 kronor. Utslaget över ett helt år motsvarar det en skillnad på 196 000 kronor (54 procent).

Fördubblat lönegap under 2000-talet

■ LO:s lönerapport 2024 visar att gapet i lön mellan arbetare och tjänstemän, räknat i kronor, fördubblades mellan år 2000 och 2023. Löneskillnaderna är störst inom privat sektor. Där har tjänstemän i genomsnitt 65 procent högre lön än arbetare. LO slår i rapporten fast att den ekonomiska ojämlikheten har blivit alltmer påtaglig.

Två år av inflation sänkte reallönerna

■ Arbetare var de som förlorade mest på inflationen under 2022–2023. Genom att inflationen var högre än löneökningarna, tappade de 10 procent av sin köpkraft under de två åren. Motsvarande tapp för tjänstemännen var 9 procent.

Nedgången av reallönerna är den största på flera decennier, konstaterar LO i sin lönerapport 2024.

Korruptionen äter sig djupare in i Sverige

■ Den nedåtgående trenden fortsätter och Sverige blir mer och mer korrumperat. I internationell jämförelse fortsätter vi som land att tappa mark.

I den senaste mätningen som gjorts av Transparency International noteras en ny lägstanivå för det svenska korruptionsindexet. Av maxpoängen 100 får Sverige 80.

Danmark (poäng 90) och Finland (poäng 88) är de länder som upplevs som minst korrumperade i världen. Sverige hamnar på plats 10 i listan, steget efter Norge.

”En av de största riskerna för korruption i Sverige är den organiserade brottsligheten där infiltration, utpressning och annan otillåten påverkan av centrala samhällsfunktioner är återkommande inslag. Den utgör en grogrund för en alltmer sofistikerad korruption som påverkar välfärden och där även bolag utnyttjas som brottsverktyg. Välfärdsbrottslighet är många gånger i själva verket korruption”, skriver Transparency International Sverige på sin webbplats.

Lite som att luta sig mot ett duschdraperi

MÅNGA VANLIGA SVENSKAR är idag hårt pressade ekonomiskt. Även om inflationen nu gått ned så innebär inte det att priserna sjunker. Matpriserna är fortsatt skyhöga och hyrorna fortsätter stiga. Nu när kampen mot inflationen är vunnen så är jag övertygad om att den svenska kollektivavtalsmodellen kommer att leverera efterlängttade reallöneökningar, precis som den brukar göra.

Den svenska modellen med kollektivavtal framförhandlade mellan fackförbund och arbetsgivare har tjänat Sverige väl med fred på arbetsmarknaden och en god reallöneutveckling för löntagarna. Svenska löntagare har alltid tjänat på att stå enade och förhandla gemensamt.

DET ÄR NÅGOT helt annat än den modell som råder i många andra länder som bygger på var man för sig själv tillsammans med en minimal grundtrygghet i form av en lagstadgad minimilön någonstans kring svältgränsen.

I de länderna har inte ens de mest privi-

ligierade löntagarna någon trygghet. Även om du har hög lön och fina förmåner så kan du bli av med detta över en natt, för det är arbetsgivarens ord som gäller och du har inget att sätta emot. Fråga alla amerikaner som blivit av med något så grundläggande som sjukvårdsförsäkringen när de plötsligt blivit av med jobbet.

LYSSNA INTE PÅ sådana som Elon

Musk och Tesla när de påstår att de kan erbjuda samma eller bättre villkor utan kollektivavtal. Det är i bästa fall en väldigt bedräglig tillvaro. Lite som att luta sig mot ett duschdraperi.

Nu i tider av avtalsrörelse ska vi vara stolta över vår

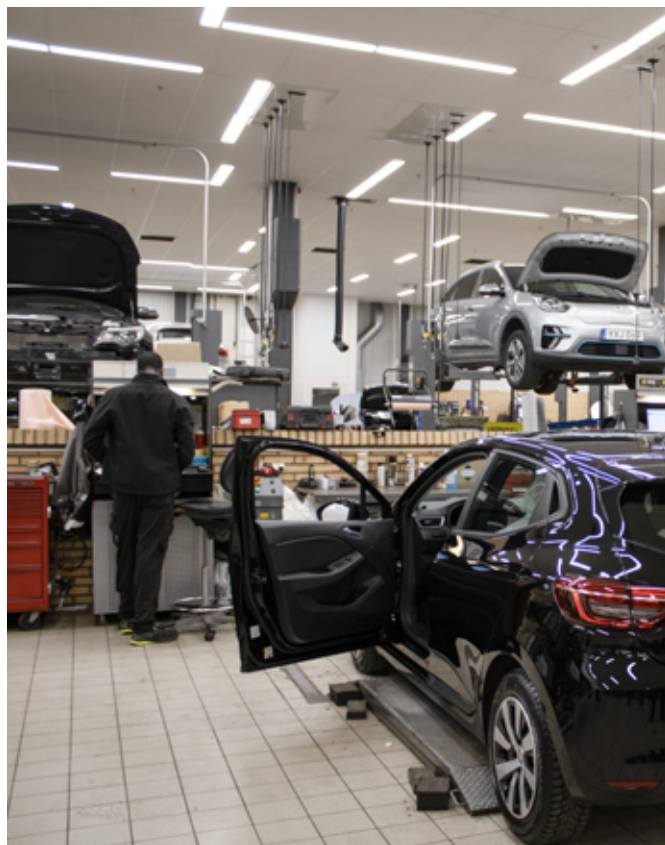
svenska kollektivavtalsmodell. En

sak är säker, IF Metalls 300 000 medlemmar står betydligt bättre rustade tillsammans än de hade gjort var för sig, det har visat sig gång på gång.

Mattias Jonsson

Ordförande för Socialdemokraterna i Göteborg och riksdagsledamot

Mycket kunskap krävs i verkstaden på Hedin

Hedin Automotive är idag Sveriges största bilåterförsäljare. Företaget började under namnet Hedin Bil och startade sin verksamhet 1985 som återförsäljare av Mercedes med egen verkstad. Sedan dess har koncernen vuxit och idag har de ett nätverk av återförsäljare som sträcker sig över 12 länder, omfattar mer än 330 anläggningar och representerar fler än 40 fordonsvarumärken.

u säljer de och ger service till allt från klassiska märken som Mercedes-Benz, Jaguar, Porsche, Nissan och Renault, till nya märken som BYD och MG.

Hedin Automotive Göteborg verkstadsklubb har över 100 medlemmar som jobbar utspridda på 18 verkstäder runt om i Göteborgs-regionen. Tekniker arbetar på avdelningar som personbil, transportbil, tunga lastbilar, reservdelar samt

Carl Sixtenius.

på skadeverkstäderna där det är uppdelat på plåt och lackeringsverkstad. Varje avdelning ansvarar för de bilmärken på sin respektive anläggning som man är återförsäljare för. Det krävs mycket kunskap av de anställda att kunna hantera så många olika märken och modeller.

Få inflytande

Carl Sixtenius, som i grunden är lastbilsmechaniker, är sedan år 2023 ordförande för verkstadsklubben och sedan några månader även huvudskyddsombud. Carls och verkstadsklubbens mål är att få andra att engagera sig i facket och att bli förtroendevalda, så verkstadsklubben får mer inflytande på arbetsplatsen.

Det finns en del frågor som medlemmarna vill att de prioriterar, såsom arbetsmiljö, införa förbättringar i lönesystem, kompetensutveckling genom att få medlemmarna att gå kurser.

För att förbättra arbetsmiljön ska de arbeta mer aktivt med arbetsmiljökommitté på anläggning-

arna, för att kunna följa upp skador och statistik.

En annan stor utmaning är arbetet med elsäkerhet. Det finns en del farliga moment, exempelvis när man mäter spänningen i en bil där batteriet är inkopplat. Gör man fel finns det risk att mekanikern får allvarliga brännskador och i värsta fall hjärtstillstånd.

Livslångt lärande

Carl berättar att kollegorna är utbildade i flera steg för att få utföra dessa reparationer och har god kunskap om riskerna.

Det är ett livslångt lärande att vara tekniker hos Hedin, eftersom bilbranschen är i konstant förändring och det kommer många nya bilmärken och ny teknik på fordonen. Verkstadsklubben ligger på att medlemmarna ska få gå kurser och kompetensutvecklas.

Starta koncernfack

Eftersom Hedin Automotive finns i hela landet vill Verkstadsklubben även starta ett koncernfack. I ett sådant samordnar man alla verkstadsklubbar på företaget i Sverige, så att man kan teckna koncernavtal, det vill säga kollektivavtal som gäller för alla Hedin-verkstäder. Det kan handla om att man tar fram arbetstidssystem eller lönesystem som gynnar alla medlemmar i IF Metall på företaget.

Gustaf Engbusk

22 774 medlemmar

■ Antalet aktiva medlemmar minskade med 337 under förra året. Minskningen beror sannolikt på att konjunkturen var ganska svag vilket framför allt blev tydligt inom bemanningsbranschen. Relativt många bemanningsanställda förlorade sina jobb samtidigt som inflödet av nya arbetstillfällen var förhållandevis lågt.

Medlemsminskningar i avdelningen har varit ovanliga i IF Metall Göteborg under många år. Med undantag för 2024 är det bara 2019 som visat minus. Under alla andra år sedan 2012 har medlemsantalet ökat.

Hög andel organiserade

■ Andelen som arbetar inom IF Metalls avtalsområden och som valt att vara medlemmar i IF Metall Göteborg, ligger kvar på en hög nivå. Vid årsskiftet var 77,4 procent medlemmar i avdelningen. Det är drygt 5 procent högre än vad som gäller för IF Metall i landet som helhet.

Växande andel kvinnor

■ Andelen kvinnor i IF Metall Göteborg fortsätter att öka, om än i ganska långsam takt. Närmare var fjärde medlem i avdelningen (23 procent) är kvinna. Sammanlagt vid årsskiftet var de 5 317. Trots att avdelningen som helhet tappade lite medlemmar så blev antalet kvinnliga medlemmar högre än för ett år sedan.

Liten nedgång bland unga

■ Den svaga konjunkturen har satt spår bland de unga. De lediga jobben har blivit färre, inte minst i bemanningsbranschen. Därför har också andelen unga medlemmar 16–30 år blivit något lägre. Drygt var tredje medlem hör till den åldersgruppen.

Nya fullvärdiga medlemmar

■ Från studerandemedlem till fullvärdig medlem. Det steget tog 94 personer i avdelningen under förra året och det är i nivå med fjolårets siffra. För att de unga som avslutar sina studier inte ska gå minste om möjligheten att bli medlem fullt ut, gör ungdomskommittén varje år en insats genom att ringa till var och en av dem. De kampanjerna är numera väl inarbetade och de ger goda resultat.

Färre studerandemedlemmar

■ Avdelningen ser en stor minskning i antalet studerandemedlemmar. Vid årsskiftet fanns det 111 personer i den kategorin och det är 65 färre än föregående år.

När Anders grep in blev bonusen kvar

I samband med Lykos uppköp av Grazette nyligen, ville den nya arbetsgivaren ta bort bonusavtalet för medlemmarna. Det var ett muntligt avtal som hade rullat på i några år. Inget skriftligt avtal fanns.

Anders Nygren, avdelningsombud på Grazette, tog då kontakt med sin ombudsman Daniel Kristoffersson för att fråga om företaget verkligen kunde ta bort bonusen utan att förhandla om det innan.

Genom att gå tillbaka i tiden kunde de påvisa att bonus utbetalningarna hade ägt rum, vilket gjorde att det sågs som ett avtal och bonusen fick vara kvar. Allt tack vare att medlemmarna hade organiserat sig och att facket hade lyft frågan.

Prioriterad fråga

Det är därför en prioriterad fråga för IF Metall att se till att alla arbetsplatser med minst fem medlemmar har ett avdelningsombud.

I dagsläget har 86 av 307 arbetsplatser ett avdelningsombud och 154 av 307 arbetsplatser har ett skyddsombud.

Förutom att förmedla information till medlemmarna och se till att bonusavtal inte försvinner, har avdelningsombudet en viktig roll vid de kommande löneförhandlingarna. Ombudsmannen har inte lika god lokalkännedom om arbetsplatsen. Med den kunskapen kan avdelningsombu-

▲ Anders Nygren, avdelningsombud på Grazette.

det hjälpa ombudsmannen, så att lönerna blir rättvisa, på samma sätt som skyddsombudet på arbetsplatsen stöttar RSO vid skyddsronder.

Föra medlemmarnas talan

Det finns fortfarande många arbetsplatser med mer än fem medlemmar som saknar ombud. Är du intresserad av att bli ett avdelningsombud eller skyddsombud, så att du kan föra medlemmarnas talan och påverka löner, villkor och andra frågor på arbetsplatsen? Kontakta då din ombudsman. Ett första steg kan vara att bli medlem i facket för att få en grundkunskap som sen kan byggas på.

Gustaf Engbusk

Nya kollektivavtal

■ 37 nya kollektivavtal blev tecknade under förra året – bra för medlemmarna på de företagen. Genom avtalen får de bättre koll på att löner, övertidsersättningar, semester, arbetstidsförkortningar och annat blir korrekt utbetalda.

Strejkvakttimmar Tesla

■ Totalt under året höll medlemmar i IF Metall Göteborg strejkvakt vid Teslas två lokala

anläggningar i sammanlagt nästan 7 500 timmar. Omräknat till 8-timmars arbetsdagar blir det närmare 940. Tack till alla som ställer upp!

Årets Grattis!!!

■ Den äldsta medlemmen i IF Metall Göteborg fyllde hela 107 år under 2024 och vi skickar ett Stort och Varmt Grattis! Yngst bland våra medlemmar vid årsskiftet var en 17-åring.

▲ Zarko Djurovic är ordförande för verkstadsklubben på SKF.

SKF:s kompetensfond ger både jobb och trygghet

SKF i Gamlestan är en av Göteborgs största arbetsplatser. De tillverkar rullager och har tre olika fabriker, alla i Gamlestan: en komponentfabrik och två monteringsfabriker. Rullagren som tillverkas här används i olika större industrimaskiner, som i valsverk, pappersbruk och i industriella växellådor som bland annat används i vindkraftverk.

SKF:s verkstadsklubb står inför två stora utmaningar. Den ena är ledningens strategi att lagren ska tillverkas i den region där de används. Just nu går cirka 40 procent av volymen på export utanför Europa. Den andra utmaningen är att utbilda personalen i den snabba teknikomställningen.

På 1950-talet var det 5 700 arbetare på SKF i Gamlestan. 2014 var det 1 250 arbetare och 2024 är de nere på 775 arbetare samtidigt som de slår produktionsrekord.

Måste vara överens

Arbetet har förändrats, manuella moment har försvunnit och SKF har blivit till en högautomatiserad industri där man behöver betydande kunskaper inom IT för att kunna styra och ställa in maskinerna.

För att kunna ta de mer avancerade ar-

betena som kommer med den ökade digitaliseringen och automatiseringen har verkstadsklubben förhandlat fram en kompetensfond som kan användas för utbildning.

"I dåliga tider finns det inte pengar och i bra tider finns det inte tid" sa Göran Johansson, som då var ordförande för verkstadsklubben, när avtalet slöts.

Kompetensfonden löser problemet som Göran nämner. För att pengarna verkligen ska gå till det som har varit tänkt, måste både företaget och verkstadsklubben vara överens om hur dessa ska användas.

Win-win

Zarko Djurovic, som nu är ordförande för SKF:s verkstadsklubb, säger att detta skapar trygghet för de anställda och gör att företaget kan kompetensutveckla, samtidigt som man kan ligga kvar på en högre skiftgång. Fonden, som förvaltar över 20 miljoner kronor, kan användas till alla möjliga utbildningar som utvecklar SKF:s personal. Exempel på detta är språk, ledarskap, teknik och yrkesutbildningar.

– Förutom att företagets konkurrenskraft, arbetsmiljö, kvalitet och leveransförmåga förbättras av utbildningarna, får IF Metalls medlemmar mer kunskap. Det leder till att medlemmarna kan gå upp i lönesteg, samtidigt som man kan rädda jobb och skifttilllägg i tider av lägre orderingång. Avtalet är en vinst för både företag och arbetare.

Gustaf Engbusk

Att handla mat blev lite dyrare förra året

■ Matpriserna i december 2024 var 1,1 procent högre än samma månad föregående år. Det är väsentligt lägre än 2022 då priserna steg med 18,6 procent och 2023 då prisstegringen var 5,5 procent. (Källa: SCB:s konsumentprisindex)

Kronofogden ser ökning av skulderna

■ Skuldberget till Kronofogden blir allt högre. På tio år har det i det närmaste blivit fördubblat. Den sammanlagda skulden var vid årsskiftet 138 miljarder kronor. Under förra året växte skuldsumman med 52 miljoner kronor – om dagen.

Medianvärdet av skuldbeloppet (värdet mitt emellan högst och lägst) var 85 200 kronor. De vanligaste orsakerna är skatteskulder, underhållsstöd, skulder kopplade till fordon och studiemedel. Många skulder har sin grund i konsumtion, bland annat lån och krediter, skriver Kronofogden på sin webbplats.

Vuxna svenskar har goda färdigheter

■ I jämförelse med andra länder inom OECD ligger vuxna svenskar (16–65 år) bland de fem främsta länderna när det gäller färdigheter inom läsning, räkning och problemlösning. Ett exempel är att 63 procent av befolkningen har goda eller mycket goda läsfärdigheter, jämfört med 43 procent som är genomsnittet för alla OECD-länderna.

Bilden av goda färdigheter i Sverige har dock en baksida. De som har kort utbildning och de som är utrikes födda saknar i högre grad tillräckliga färdigheter.

OECD är organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling. (Källa: SCB)

Minskat antal brott under året som gick

■ Ökningen av antalet anmälda brott hejdades under 2024. Det blev en minskning med

1 procent till knappt 1 480 000 brott. Det motsvarar i genomsnitt ungefär 4 000 brott varje dag, året runt. Stölder och tillgrepp minskade mest och narkotikabrott ökade mest.

▲ Adam Jallow och Hans Hahn från Socialdemokraterna i Göteborg ledde diskussionerna kring förslaget till nytt partiprogram.

Foto: Samir Ljutic

Viktigt nätverka kring fackligt-politiska frågor

– Det var en nyttig dag för att mötas kring viktiga frågor som IF Metall driver gentemot politiken. IF Metall vill inte sitta på läktaren och vänta på att andra löser saker åt oss, vi tar kommandot och ställer krav, säger Gustaf Engbusk från AB Volvo.

Den 10 december träffades cirka 20 personer i SKF:s klubbskolas lokaler och pratade om samhällets utveckling. Fackligt-politiska ansvariga på klubbar, IF Metallare som har politiska uppdrag för Socialdemokraterna och ombudsmän från Göteborgs och Göteborgsområdets Socialdemokratiska partidistrikt diskuterade läget i kommunen, regionen och riksdagen. Allt från välfärden, nivåer i a-kas-

san till landsbygdens förutsättningar diskuterades.

– Det jag tyckte var roligt var att få sätta oss i grupper och påverka Socialdemokraternas förslag till partiprogram som tas fram till partiets kongress som äger rum i Göteborg i slutet på maj, säger Gustaf.

Går att påverka

Många diskussioner blev det på dom delarna av förslaget som Adam Jallow, som är ombudsman för partidistriktet i Göteborg och Hans Hahn som är ombudsman för partidistriktet i Göteborgsområdet ledde. Och en hel del förslag togs fram. Men också chansen att diskutera vad som händer i kommunerna där IF Metall organiserar medlemmar, regionen och politiken som för av regeringen. Och att politiker var på plats gjorde att åsikter togs om hand.

– Det är enkelt att bara genom ett telefonsamtal eller ett enskilt samtal påverka.

Har man till exempel problem med kollektivtrafiken utanför arbetsplatsen så är det bara att prata med den lokala fackklubben som kan kontakta politiker med problemen, säger Gustaf.

Oerhört värdefullt

Många frågor togs upp på tillfället. Frågor som sjukvård, skola, äldreomsorg. Men också frågor som är viktiga för IF Metall som fackförbund. IF Metall har en stark tro på den fackliga/politiska samverkan. En samverkan som IF Metalls kongress tog nytt beslut om 2022, en samverkan med det socialdemokratiska partiet.

– Att IF Metall har facklig-politisk samverkan med Socialdemokraterna är oerhört värdefullt. IF Metall pratar med alla politiker, men det finns ett parti som faktiskt gör verkstad av våra förslag och det är Socialdemokraterna. Vi får inte släppa den chansen, anser Gustaf Engbusk.

Kristofer Bergman

Samhällskris. Eller krig. Vad händer på jobbet?

– Ja, vad händer på jobbet? Allvarligt talat. Jag har inte tänkt på frågan om hur vi arbetar med beredskap vid kriser eller krig här hos oss. Men självklart måste vi ha en dialog med företaget om detta, säger Adrian Avdullahu, klubbordförande för IF Metall på Volvo Cars.

Svaret från Adrian tycks spegla hur företag inom IF Metalls avtalsområden i Göteborg jobbar med beredskapsfrågorna. Ombudsmännen på avdelningen har alltid goda uppfattningar om vilka frågor som är aktuella, men beredskap i företag kommer inte upp.

Kent Bursjö är ekonomichef på IF Metalls förbundskontor och ordförande i det som kallas säkerhetsgruppen. Inte heller han har en bild av hur detta hanteras på arbetsplatserna.

Åter till Adrian på Volvo Cars:

– Vår företagsledning har ganska nyligen börjat agera. Jag tycker att alla klubbar och förtroendevalda i IF Metall Göteborg ska ställa frågan om beredskap till sina ledningar. Det håller inte att ducka för riskerna när säkerhetsläget i omvärlden ser ut som det gör ...

Foto: Jonas Lindstedt/TT

Ingen gul broschyr för företagen,

► Allvarlig kris eller krig – samhället måste fungera ändå. Vi behöver mat, vatten, transporter, el, kollektivtrafik, drivmedel, barnomsorg, sjukvård, leveranser från underleverantörer till tillverkande företag. Med mera, med mera.

Och naturligtvis, i händelse av ett krig, måste de som försvarar landet få allt de behöver.

ju tiondelar av alla funktioner i det svenska näringslivet drivs av privata företag. Men har de fått någon motsvarighet till hushållens gula broschyr "Om krisen eller kriget kommer"? Nej, det har de inte.

Men företag kan förbereda sig med bland annat information från Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap. Gå in på msb.se. Skriv "Beredskap för företag" i sökrutan. Den här texten dyker upp i en ny ruta:

"Med förberedda företag blir Sveriges bered-

skap starkare. För att samhället ska fungera vid fredstida kriser, höjd beredskap eller krig är företagens förmåga att bedriva sin verksamhet, eller ställa om den till produktion av varor och tjänster som efterfrågas, av yttersta vikt."

Vilken är absolut minsta styrka för att hålla företaget igång?

■ De följande webbsidorna på msb.se är som ett litet uppslagsverk. Där finns vad som behövs för att förstå företagens betydelse och göra dem mindre sårbara. Innehållet är enkelt att ta till sig: Korta texter blandas med korta videofilmer.

Starkt förenklat handlar det om att ta fram en Plan B och att hantera situationer som till exempel:

- Hur kan företaget fungera i händelse av extremvinter med elbrist i hela landet?
- Hur påverkas företaget av höjd beredskap vid ett akut hot om väpnat angrepp?
- Vilken är den absolut minsta personalstyrka som krävs för att hålla företaget igång om medarbetare blir inkallade till det civila och militära försvaret?

På msb.se finns en rad kortfattade krisscenarioer att ta ställning till. Mer målade framtidsbilder presenteras av Totalförsvarets forskningsinstitut på

Fredrik Åkesson, SKF.

BEREDSKAP

men information finns på msb.se

foi.se. Där finns obehagliga författade scenarier som global handelskonflikt, hybrida hot, terrorattacker, upplopp, höjd beredskap och väpnat angrepp.

Länsstyrelsen har ännu inga krav på hur företag ska agera

■ På SKF i Göteborg ingår scenarier och riskanalyser i ett löpande systematiskt arbete. Målet är ett mer robust och mindre sårbart företag.

– Planer för hur vi hanterar exempelvis cyberangrepp, desinformation och driftavbrott av olika slag är avgörande för att SKF ska fungera även i utsatta situationer, förklarar Fredrik Åkesson som är säkerhetschef.

– Vi jobbar också med att utveckla ett totalförsvarsperspektiv. Där är den extrema utmaningen att hantera en krigssituation.

Någon "jättetydlig" styrning eller kravställning från ansvariga myndigheter upplever Fredrik Åkesson inte att det finns. SKF jobbar främst med de här frågorna inom sina egna nätverk.

Länsstyrelsen i Västra Götaland har uppdraget att ge stöd och att samordna aktörer i länet vid en kris eller vid höjd beredskap. Främst handlar det om stöd till kommuner och myndigheter.

Lisa Nordahl, Länsstyrelsen.

– Det är så vårt uppdrag ser ut, konstaterar Lisa Nordahl som är enhetschef för civilt försvar och beredskap.

– Men med det förändrade läget är det mycket som snabbt kan förändras, även styrningen av hur både företag och myndigheter behöver arbeta.

– Vi knyter redan nu kontakter med privata företag i länet för att utveckla vår gemensamma förmåga att hantera kriser och höjd beredskap.

Ännu så länge är det upp till företagen själva att avgöra om och hur de ska lägga tid och kraft på beredskapsförberedelser. MSB skriver dock att lagkraven kan bli fler i takt med att den svenska beredskapen utvecklas.

Företag vill bidra till förbättring av den nationella säkerheten

■ Johan Sjöberg är säkerhetsskyddschef på Svenskt Näringsliv:

– Jag träffar ungefär 200 företag per månad och hittills har jag inte mött ett enda företag som inte frågar "Hur kan vi bidra?"

– Det är tydligt att de är oroliga för framtiden. De vill göra mer för att förbättra Sveriges nationella säkerhet.

Sedan den ryska invasionen i Ukraina har medvetandet ökat markant.

Foto: David Peinado

– Mitt svar till dem är att oaktat vad myndigheter säger, så ligger det i ert intresse att höja beredskapsförmågan. Stresstesta företaget för situationer såsom handelsstörningar när Sverige blir avskuret från omvärlden, eller lägen där medarbetarna av en eller annan anledning inte kan komma till jobbet.

Tidigare fanns en definition av "krigsviktiga" företag. Men den är historia. Hur "totalförsvarsviktigt" ska tolkas är oklart. Företags roller i kris eller krig går inte att få fram, utom när avtal är tecknade.

En återblick till andra världskriget och åren med det kalla kriget mellan väst och öst, visar en helt annan och konkret syn på beredskap i landet. LO hade en egen skjutbana i källaren i sitt huvudkontor och pistolbeväpnade sina ombudsmän, bland andra Gunnar Sträng som senare blev finansminister. Även SAF och Industriförbundet (som bildade Svenskt Näringsliv 2001) hade skjutbana.

Detta var tydliga uttryck för beredskapsviljan att aldrig ge sig och om detta fanns en grundmurad enighet mellan fackföreningsrörelse och arbetsgivare. Båda parter var djupt inblandade i nationella säkerhetsfrågor.

Johan Sjöberg, Svenskt Näringsliv.

skap från grunden, inte bara mot krig utan även mot organiserad brottslighet och naturkatastrofer.

– Med Rysslands anfallskrig mot Ukraina i februari 2022 kom en ketchup-effekt. Företagsledare, ledningsgrupper, styrelser tog kontakt med oss och undrade vad kriget skulle innebära och vad som kunde hända.

– Sedan dess har medvetandet ökat markant.

Johan Sjöberg reser runt till konferenser med företag i hela landet.

– Jag tycker att det är bra om facket stöter på sina företagsledning och kollar med dem att finns planer för beredskap. Detta är i högsta grad ett gemensamt intresse för både arbetstagare och arbetsgivare.

Ulf Axelsson

När Ryssland invaderade Krim 2014 vände synen på försvaret 180 grader

■ – Efter Berlinmurens fall 1989 skulle allt bli bra, säger Johan Sjöberg. Det civila försvaret lades ner. Det gamla upplägget försvann och med tiden försvann även viktiga kunskaper.

2014 vände allt 180 grader. Ryssland invaderade Krim. Den svenska regeringen fattade beslut om totalförsvaret. Näringslivet fick börja bygga av bered-

Här gör ungdomar sina röster hörda

Vad är IF Metalls ungdomskommitté? Ja, vad är det för en grupp individer. Vad gör de för något? Vad jag vet är att de har en otroligt tung och viktig uppgift.

Det är med en stor glädje som jag skriver denna text, då jag som skribent en gång var med i ungdomskommittén. Lite historiskt glimtar man tillbaka. Ja just det, den hette förut skol- och ungdomskommittén, men med tiden så kortade man ned det till ungdomskommittén för enkelhetens skull.

Idag består ungdomskommittén av Markus Svensson (som är dess ordförande), Cherry Chanel, Tania Söderberg, Alexandra Murray, Emil Björnholt och Simon Olander. Alla kommer de från olika arbetsplatser såsom Volvo Lastvagnar för att bara ta något som exempel.

Informerar på skolorna

Tanken med ungdomskommittén är att man utför skolbesök på de skolor som är riktade till våra industriyrken och informerar om kollektivavtalets värde och våra rättigheter. Detta för att de som är unga ska kunna få så mycket information så att man inte blir utnyttjad så fort man kommer ut på våra arbetsplatser, men även

andra som inte är kopplade till IF Metall. Men utöver det så informerar även den skolinformatör som är ute i skolan också om vad en förtroendevald är och varför det är viktigt att unga arbetare tar på sig rollen.

–Det är något som är ett absolut måste, för om det inte kommer från oss unga att ta på sig en sådan roll, så kan det sluta med att kunskap går förlorad när de äldre inte finns kvar på arbetsplatserna, säger Markus Svensson.

Uppskattad bilbyggervecka

Utöver det så bidrar ungdomskommittén en vecka där skolor träffas för ett rollspel som kallas Bilbyggerveckan som hålls vecka 9 varje år för 2:or. Där man får lära sig hur det är att vara avtalslös under det fiktiva året 1854. Något som många eleverna på skolorna har och fortfarande uppskattar.

Utöver det planerar och genomför de olika aktiviteter under året, där bland annat fotbollsturneringen är en del. Framför allt är den mest populär.

De är med och påverkar i Centrala ungdomskommittén, där flera representanter från andra kommittéer vistas runt om i Sverige, också det för att kunna påverka och föra fram ungdomarnas intressen inom IF Metall. Ungdomarna inom IF Metall behöver den här kanalen för att göra sin röst hörda.

Peter Tilander

Välkommen till Gullholmen

■ På vackra Gullholmen ligger anläggningen Gullholmsbaden. Där äger IF Metall Göteborg fyra stugor, i en fantastisk miljö! Gullholmsbaden är perfekt för dig som vill ha det lilla extra. Stugorna hyrs ut året runt, både veckovis och helger.

Husen är lagom för fem personer. De är moderna och utrustade med el, vatten, kyl/frys, TV, dusch och wc. Allt man kan tänkas behöva för några dagar i lugn och ro.

I anläggningens huvudbyggnad finner du en restaurang med en vacker utsikt mot havet. Där erbjuds god mat till humana priser och restaurangen är känd bland annat för sin läckra skaldjursbuffé. Under vinter-

halvåret finns även en pub öppen vid olika tillfällen.

Är du intresserad av att hyra en stuga, gå in på avdelningens hemsida ifmetall.se/goteborg för att hämta en ansökningsblankett. Eller ring avdelningen, telefon 031-774 32 45 för hjälp och information.

Bottennapp för Tesla i danska besiktningar

■ – Nästan var fjärde Tesla Model 3 årsmodell 2020 blev underkänd vid bilbesiktningar i Danmark förra året, skriver EDM som är landets största intresseorganisation för bilister.

EDN bygger sin artikel på uppgifter från dansk bilprovning och de konstaterar att detta är första gången som Tesla Model 3 kallas till besiktningar. Bilarna blir underkända på grund av fel på bromsar, belysning, hjul och hjulupphängningar. Särskilt kritiska är felen på hjulupphängningar och glapp i styrningen på en bil som inte är äldre än Tesla Model 3, anser EDN.

I jämförelse med andra elbilar som besiktigades under förra året hade Tesla Model 3 tre gånger fler fel, alltså mycket större kvalitetsbrister. EDN skriver också att de danska uppgifterna är i linje med resultat av besiktningar av Tesla Model 3 i Tyskland.

Nybilsförsäljningen hade ett dåligt 2024

■ 2024 var registreringarna av nya fordon de lägsta på tio år. Det konstaterar organisationen Mobility Sweden i en summering.

Sammanlagt minskade registreringarna av nya personbilar med 7 procent till knappt 270 000. För lastbilar och bussar blev minskningarna väsentligt större.

Bland nyregistrerade personbilar var nästan 6 av 10 fordon laddbara. För elbilar noterades en nedgång med nästan 16 procent, medan laddhybrider ökade med drygt 3 procent.

Begagnade bilköp ger flest klagomål

■ Köp av begagnade bilar är det som oftast leder till klagomål från konsumenter. Detta framgår av statistik från 2024 som Sveriges Konsumenter presenterar.

2023 visade en undersökning att många svartlistade bilhandlare inte följde Allmänna reklamationsnämndens rekommendationer, utan de kunde fortsätta att annonsera på Blocket. Trots löfte om bättring från Blockets sida blev det ingen förändring. Istället ökade reklamationerna förra året med nio procent.

▲ Amir Keran utanför sitt duvslag.

Foto: Samir Ljutic

Amir har pippi

Amir Keran arbetar till vardags på Arvid Nilsson, en byggvarugrossist i Kungälv, vilket han har gjort de senaste 20 åren. På sin arbetsplats är han även förtroendevald för IF Metall som arbetsplatsombud. På sin fritid är Amir aktiv i Duvuppfödarnas förening i Göteborg.

Det är en förening som samlar duvuppfödare och anordnar tävlingar i duvflygning. Dessa tävlingar, som klubben anordnar varje vecka från maj till september, går till så att duvorna får ett chip runt benet som automatiskt mäter hur lång tid det tar för

brevduvan att ta sig från utsläppsplatsen tillbaka hem till duvslaget.

Den duva som har tagit sig hem med högst medelhastighet vinner tävlingen. För varje tävling så ökar klubben avståndet hem för duvorna och i slutet av säsongen är de på cirka 60 mil. En opartisk förare lastar duvorna kvällen före och släpper sedan alla de tävlandes duvor på startplatsen. Ägarna väntar hemma vid duvslaget medan duvorna flyger hem.

Hjälper varandra

Amir har vunnit fler priser och blev klubbmästare 2022. För att vinna arbetar han med att avla fram så snabba duvor som möjligt i sitt duvslag (hem för brevduvor). Detta hus kräver mycket plats så han

på att tävla

utgår från en kolonilott. På koloniområdet finns flera som sysslar med duvsport och är aktiva i föreningen.

– Medlemmarna hjälper varandra vid tävlingar och med erfarenhetsutbyte, det är lite som facket säger Amir och ler.

Rovfåglar en utmaning

Majoriteten av hans duvor är brevdovor och det finns ett 40-tal fåglar på plats när vi besökte honom i februari. Under vintermånaderna är duvorna inte ut så ofta, men desto mer under vår och sommar.

– En stor utmaning är att hålla duvorna trygga under tävlingar från rovfåglar som falk och hök, som brukar jaga duvor. Kommer rovfåglar flyr duvorna

och de sprids på ett större område, vissa försvinner och någon enstaka kan bli uppäten. Från att tävla med 40 duvor första tävling så kan man i slutet av tävlingssäsongen vara nere på 10.

Redan de gamla grekerna...

Det är en sport med långa anor. Redan i antikens Grekland och i faraonernas Egypten användes brevdovor och de hade länge en viktig militär funktion och användes med framgång både i första och andra världskriget. Numera lever traditionen vidare i brevduveföreningen. Är man intresserad att börja med duvsport är bästa sättet att kontakta en förening för att få hjälp att sätta upp ett eget duvslag.

Gustaf Engbusk

▲ Deltagare i studiecirkeln "Det förlorade paradiset" om Konsums uppgång och fall.

Foto: SamirLjutic

Här bevaras arbetarrörelsens historia för framtiden

På Arbetarrörelsens Minnesbibliotek i Folkets Hus vid Järntorget finns en av Sveriges största samlingar av arbetarrörelselitteratur och nålmärken. I dagsläget finns det över 9 000 böcker, 100-tals foton och 3 700 nålmärken. Allt material på biblioteket är gåvor från olika föreningar och privatpersoner.

▲ I bibliotekets hyllor finns över 9 000 böcker om arbetarrörelsens historia.

Föreningen startades av Sigfrid "Sigge" Oskarsson som hade besökt Marx memorial Library i London 1979, ett bibliotek som drivs av frivilliga och Sigge tog med sig idén hem till Göteborg. Här fick idén stöd av LO, Socialdemokraterna, Göteborgs Arbetareförening och ABF, som fortfarande är med och bidrar till att hålla verksamheten igång. Därutöver finns det över 100 privatpersoner och cirka 25 föreningar som är medlemmar.

Unik samling

På tisdagar och onsdagar har föreningen verksamhet. Man träffas, sorterar och katalogise-

rar böcker, fikor och så anordnar man studiecirkel. Den senaste studiecirkeln handlade om "Det förlorade paradiset", en bok om Konsums uppgång och fall.

Märkessamlingen är synnerligen unik och består av allt ifrån moderna märken till en komplett samling av Första maj-märken. Förutom moderna märken finns även gamla medlemsmärken som användes förr, för att visa att man var medlem. Ett märke var kvartalsmärken: märket bars synligt på arbetsplat-

sen för att visa att man betalat sin fackavgift för kvartalet. Dessa och många andra märken finns att beskåda i biblioteket.

Skänk böcker

Har du böcker, foton eller nålmärken från arbetarrörelsen hemma som du inte vill ha kvar, så kan dessa skänkas till Minnesbiblioteket. Finns boken redan i biblioteket eller i förrådet, där en dubbel bok förvaras, kommer boken att skänkas bort. På så sätt slängs inga böcker som lämnas in.

Vill du veta mer om verksamheten så kan du läsa mer på deras hemsida: <https://minnesbiblioteket.se>.

Gustaf Engbusk

God uppslutning i Vintercupen

I Prioritet Serneke Arena i Kvi-berg spelades det återigen fotboll för If Metalls medlemmar. Vilka skulle ta hem guld i prestigefulla Vintercupen?

Det var söndagen den 12 januari och dags för Vintercupen, en av IF Metalls aktiviteter som skulle kicka in det nya året. Vädret var kallt men ändå rätt okej. Vid 8-tiden träffades tre från ungdomskommittén – Markus Svensson, Alexandra Murray och Simon Olander – för att förbereda spelet. Närmare klockan 8:30 kom de första som skulle vara med i Vintercupen. De hälsades välkomna och visades vägen till omklädningsrummen. En stund före 9 samlades spelarna runt ett tejpbat spelschema och fick reda på när just deras match skulle börja.

God atmosfär

Klockan 9 började det första spelet, Erik Natris mot Logent FC, i första gruppen av fyra grupper. De två bästa i varje grupp var de som fick spela vidare och komma till kvartsfinalerna.

Varje match spelades i 8 minuter och det var en god atmosfär genom hela dagen. Skador på spelare var nästan obefintligt. Efter några timmars spelet blev det slutligen 8 lag som gick vidare till slutspel.

I grupp 1 mötte Logent FC Ballerz och de spelade 1–0 till Ballerz, som fick möta Trim G i semifinalen från grupp 3. Där Trim G vann mot SSAB med 3–0.

Grupp 2:s Bumper vann med 4–0 mot Spoiler och fick möta Låssby i semifinalen, som i sin tur hade vunnit i grupp 4 mot Simba på straffar, då de spelade oavgjort 0–0.

Brons till Låssby

I semifinal 1, där Ballerz mötte Trim G, spelade de 5–0 till Ballerz och Trim G fick möta Låssby i bronsmatchen. Låssby förlorade tyvärr i semifinalen mot Bumper med 3–0.

Bronsmatchen spelades mellan Trim G och Låssby och den var verkligen jämn, 0–0. Även den fick avgöras med straffar och det laget som gick segrande ur straffläggningen var Låssby, som stolta tog emot priset.

Vann med 4–1 i finalen

Finalen spelades mellan Ballerz från Volvo PV och Bumper från företaget Plastman. Under 12 minuter spelades det till en början väldigt jämnt. Bumper gjorde visserligen det första målet, men därefter gjorde Ballerz de resterande 4, så Ballerz kammade hem guld med 4–1 i finalen.

Trots att alla inte kunde vinna guld så var alla glada över att ha varit med och deltagit i IF Metalls Vintercup.

Peter Tilander

▲ Ballerz tog hem Vintercupen.

Foto: Peter Tilander

Över en miljon råttor fångade förra året

■ 2024 blev ett rekordår för Anticimex jakt på råttor i Sverige. Totalt lyckades bekämpningsföretaget fånga nästan 1,1 miljoner av de ovälkomna djuren. Statistik visar att problemen fortsätter att öka. Anticimex skriver i ett pressmeddelande att de ska satsa mera på rättjakt i gamla ledningar och avlopp.

Donald Trump slog ett åldersrekord

■ USA:s nya president, Donald Trump, utmärker sig genom att han på dagen vid installationen till sitt ämbete var den äldste någonsin i den rollen, nämligen 78 år. Joe Biden var visserligen också 78 år när han tillträdde som president, men han är född 20 november medan Trump är född 16 juni. (Källor: SCB och Nationalencyklopedin)

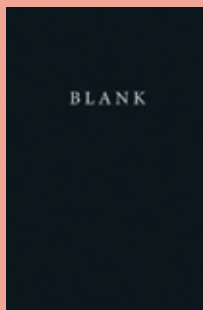
Många väljer bort förarstöden i bilen

■ Ganska stora andelar av svenska bilförare väljer bort systemen för förarstöd som finns i moderna personbilar idag. Det visar en enkätundersökning som försäkringsbolaget Folksam låtit Kantar Sifo göra.

Systemen är till för att öka tryggheten och minska risken för olyckor i trafiken. Studien omfattar adaptiv farthållare, filavåkningsvarnare och filhållningsstöd.

Upp till fyra av tio kvinnliga förare väljer bort farthållare och filhållningsstöd, medan färre än två av tio män gör det. Uppemot var sju förare, både kvinnor och män, väljer bort avåkningsvarnaren.

Männen anger bristande körupplevelse som orsak. Kvinnor lyfter fram kunskapsbrist som förklaring.

BLANK av Fedja Stukan

■ Livets berg-och-dalbana är full av upp- och nedgångar, men få människor har upplevt det så extremt som Fedja Stukan. Denna självbiografi beskriver hans tunga perioder i frontlinjen i det bosniska kriget, heroinmissbruk och en tid på ett sinnessjukhus, till topparna som Hollywood-film, tillverkning och politisk aktivism. Där han till och med effektivt håller sin egen regering som gisslan. Denna sanna berättelse återges ibland i chockerande detaljer, men ofta med en mycket balkansk svart humor. Det är en kamp för ärlighet och rättvisa. Som en läsare kommenterade, är det helt enkelt, "En berättelse om liv och död, politik och tro, hat och kärlek". På sitt ursprungliga bosniska språk blev BLANK en lokal bästsäljare och är redan inne på sin fjärde upplaga.

Andra tyckte

• "Stilistiskt liknar BLANK ett vulkanutbrott, det är som om protagonisten kastar glödande lava på papprets yta och ger läsaren levande och bittra bilder som växlar mellan filmsekvenser och serietidning illustrationer. Det är en distinkt och autentisk röst, som berättar om 1990-talet och efterkrigstiden från ett aldrig tidigare skådat perspektiv, en röst som JD Salingers Holden Caulfield skulle ha använt om han kom från Balkan och hade varit drogmissbrukare."

Nikola Leskovic, Lupiga News, Kroatien

• "BLANK är en bok som man läser i ett svep. Det är ett hjärtskärande vittnesmål om det politiska, sociala och mänskliga förfallet i krigets och efterkrigets Bosnien. Det är det mest uppriktiga jag har läst på många år." **Fedja Isovic, Goodreads**

• "Den galnaste sak jag någonsin läst!"

Brad Pitt

• "Så verklig att jag kan lukta det..."

Angelina Jolie

Flera nyheter i årets kurskatalog

Fackliga utbildningar är en viktig del av IF Metalls verksamhet och cirka 2 000 av våra 23 000 medlemmar deltar i en facklig utbildning varje år, en siffra vi vill så klart förbättra under 2025.

För att lyckas att nå ut till fler medlemmar har studiekommittén gjort några förändringar i kursutbudet jämfört med ifjol, nya kurser har tillkommit och andra har försvunnit. Detta för att erbjuda en bredare och bättre kunskap till facket medlemmar. Här är förändringarna.

• **Höjd Beredskap.** Är en ny kurs som tar upp hur säkerhetsläget påverkar våra arbeten och vår vardag. Målet är att man ska få en större förståelse för hur vi tillsammans kan bygga en stark motståndskraft och gemenskap, både i samhället och på jobbet.

• **NPF i arbetslivet.** Den här nya kursen går igenom definitioner och kännetecknen för NPF-diagnoserna samt vilka utmaningar dessa diagnoser kan skapa i arbetslivet och vad man som anhörig eller arbetskamrat kan bidra med.

• **Välmåendekonferens,** är en dag som handlar om att psykisk ohälsa. Vilka tecken finns det? Vilka är de vanligaste tillstånden? Målet är att öka kunskapen och förståelsen om psykisk ohälsa.

• **Om-kurserna görs om.** Kurserna Om facket och Om samhället försvinner och ersätts av en speciell omgång av Medlem i facket och Medlem i facket 2 endast för ungdomar under 30 samtidigt som kurserna Om rasism och Om feminism öppnas upp för medlemmar över 30.

• **Vad händer på mötet?** Är en ny kurs där man lär sig mötesteknik, hur man kan påverka genom motioner och hur ett för-eningsmöte går till. Det kommer även en ny fördjupad kurs på ämnet som heter Mötesteknik för förtroendevalda.

• **IF Metall, samhället och politiken.** Är en ny kurs för förtroendevalda som lyfter vikt av facklig-politisk samverkan och handlar om hur man kan påverka politiken både inom och utanför IF Metall.

• **El Chocko och Gud har 99 namn.** Är kurser som vi har haft i några år som tyvärr har utgått för att ge plats för dessa nya kurser.

Tyvärr är framtiden osäker för våra fackliga utbildningar. Detta eftersom SD-regeringen valt att spara in 350 miljoner

per år på folkbildningen, vilket kan leda till färre kurser i framtiden. Det här är en del i deras arbete med att försvaga arbetarrörelsen och folkrörelserna, eftersom de är rädda för bildade arbetare som vet om sitt värde och sina rättigheter.

Vill du gå en kurs kan man kolla i vår kurskatalog som

man hittar på vår hemsida. Där i finns det även information om hur man söker ledighet för kurserna och om ersättning.

Gustaf Engbusk

Många sökte till kurser förra året

■ Studierna inom IF Metall Göteborg noterade en kraftig ökning under förra året. Antalet deltagande i kurser steg med 786 till 4 861 medlemmar.

I begreppet kurser ingår en lång rad studieinriktade aktiviteter som exempelvis försäkringskonferenser, handledar- och studieträffar, arbetsmiljökurser, klubbordförandeträffar och liknande.

– Söktrycket till många av våra kurser var väldigt stort, bland annat till "Vald på jobbet",

berättar Sandra Christoph som är studiehandläggare på avdelningen.

– Vi fick sammanlagt in över 5 400 kursansökningar under året som gick. Vi lyckades dubbla och även trippla kurserna där ansökningstrycket var som störst.

– Vi konstaterar att antalet sökande var större än vad vi hade platser till, vilket i och för sig var ett positivt problem. Därför kommer vi att anstränga oss ytterligare inför 2025 för att möta det stora söktrycket.

Mustig pastasoppa med salsiccia & bönor

En matig och enkel rätt som är som en blandning av en pasta och en soppa, går snabbt att göra och bjuder på mycket smaker. Passar både till vardag och helg. Smaklig måltid!

Pasta e fagioli

Ingredienser 4 portioner:

Pasta 350 gram (gärna en mindre pastasort, till exempel Pasta Mista som jag använde i detta recept, funkar även med tubetti eller orecchiette)

1 gul lök

1 morot

1 stjälk blekselleri

2 vitlöksklyftor

250 gram salsiccia

300 gram kokta bönor (Cannelliniönor, alternativt vita bönor)

1 burk hela tomater (400 gram)

3 lagerblad

Brödsmulor (skär ner färskt bröd i små bitar)

Färsk persilja

Parmesan

Olivolja

Salt

Peppar

1 grönsaksbuljongtärning

3 dl vatten

Gör så här:

- Finhacka vitlök, gul lök, morot och blekselleri.
- Ta ut salsicciafärsen ur skinnet och dela den i mindre bitar.
- Hetta upp en kastrull med olivolja och stek salsicciafärsen tills den fått lite yta.
- Häll sedan i vitlök, gul lök, morot och blekselleri och fortsätt steka i några minuter.
- Tillsätt burktomaterna, vattnet och buljongtärningen.
- Lägg i lagerbladen och bönorna och låt koka i cirka 30 min.
- Under tiden soppan kokar, hetta upp en stekpanna med olivolja. Till-

sätt brödsmulorna och stek dessa i olivolja tills de blivit knapriga, salta lite grann.

- Koka pastan i saltat vatten, när pastan har kokat halva tiden av det som står på förpackningen häller du av pastavattnet. Lägg sedan ner pastan i soppan och låt den koka färdigt där.
- Smaka av soppan med salt och peppar.
- När pastan är klar så är soppan färdig!

Serveringstips:

Häll upp soppan i djupa skålar, toppa med de stekta brödsmulorna, riven parmesan och finhackad persilja, avsluta sedan med att ringla över en fin olivolja.

Sebastian Eironen

Speltips: Indiana Jones and the great circle

Då var det återigen dags att fylla denna tidning med något så fantastiskt som ett spel baserat på ett av vår tids största hjältar. Ja, så klart Indiana Jones.

"The great circle" kom ut precis i början av december och gjorde mig så sugen på att se hur det var att jag skaffade det direkt när det kom. Väntade in tiden som ett litet barn tills jag kunde börja köra det. Spelet var helt igenom ett mästerverk. Nostalgin, grafiken, ja, allt var verkligen där. Fick mig att tänka tillbaka till första gången man såg filmen "Indiana Jones and the raiders of the lost ark". Känslan var helt underbar. Men får nu berätta lite grann om hur det är att spela.

Till att börja med, det första jag fick se är början till scenen i "Indiana Jones and the raiders of the lost ark". Scenen där Indy vandrar genom ett av Perus djungler och går in till ikonens tempel. Scenen är helt fantastisk och det känns som man verkligen är Indiana.

Det är första person och spelet kunde flyta på bra trots de starka kraven. För att jag skulle kunna köra spelet var jag tyvärr tvungen att köra det på minsta möjliga, för det är tyvärr ett väldigt krävande spel. Men som tips till er med dåligt grafikkort och så,

kör inte med det senaste uppdateringarna till grafikkortet för de skruvar till det så att man ska köpa ett dyrare grafikkort. Mitt grafikkort är ett Geforce 2060 och det går att spela på det. Det är under minimuminställningarna, men det flyter på som rinnande vatten.

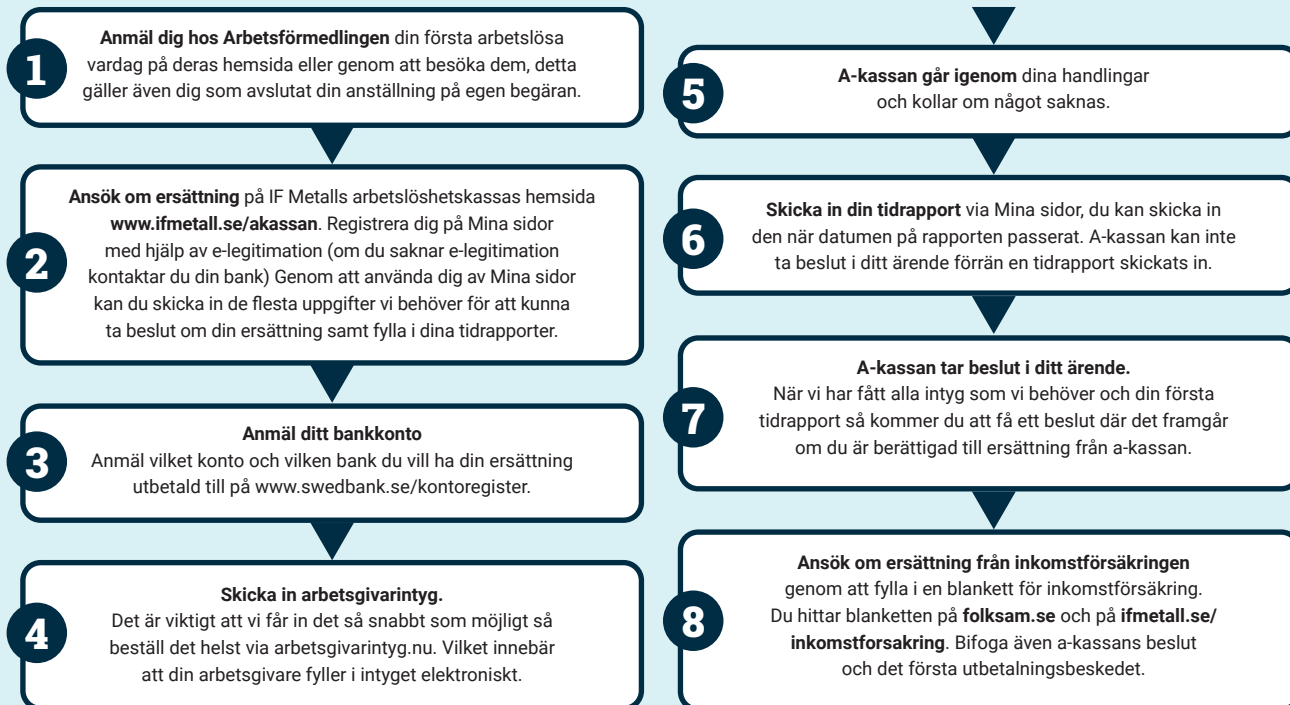
Inledningen var otroligt bra, och bara ett träningsscenario, men fortsättningen ännu

bättre, för spelet fångar filmerna otroligt bra med sina miljöer. Och ja, bovarna i spelet är inte bara nazister. Det är svartskjortor och det finns en otroligt ond nemesis som i filmerna.

Jag säger bara det här är mer än bara bra, så ta på dig hatten och kör på så det ryker!

Peter Tilander

Så här ansöker du om ersättning från arbetslöshetskassan

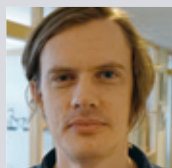
Om du har frågor är du välkommen att kontakta handläggare på telefon 010-198 90 00: Simon Palm, Stavros Cocolis, Patrik Larsson och Jesper Selming.

Kolla in IF Metall Göteborg på sociala medier!

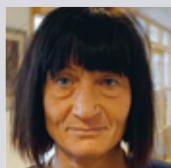

Arbetsplatshandläggare

telefonslinga 031-774 32 50

Niclas Fürst

Susanne Karlsson

Julie Forsgren

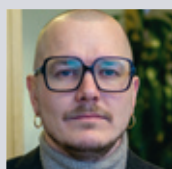

Tarja Kuivala

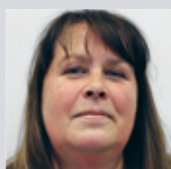

Jennie Edholm

Försäkringar

Richard Malm
031-774 32 19

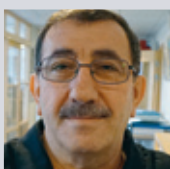
Studier

Sandra Christoph
031-774 32 11

Medlemshandl.

Daniella Pecanac
031-774 32 55

Reception & Gullholmen

Geurg Lahdou
031-774 32 45Filomena Fonseca
031-774 32 45
IFMETALL
Göteborg

Adress: IF Metall Göteborg,
Folkets Hus, Olof Palmes plats 1,
413 30 Göteborg

Telefon, växel: 031-774 32 00
E-post: goteborg@ifmetall.se

Avdelningsstyrelse

Ordförande:

Zarko Djurovic, SKF

1:e vice ordförande:

Ulf Albinsson, AB Volvo

2:e vice ordförande:

Adrian Avdullahu, Volvo Cars

Kassör:

Angelica Teiffel, IF Metall

Sekreterare (adjungerad):

Karl-Henrik Rosberg, IF Metall

Ledamöter:

Marie Stenquist, Volvo Cars

Khuania Chalarayaem, Elis

Textilservice

Jan Köster, Volvo Cars

Mohamed Aw-Nor, Adient

Ersättare:

Lena Thornblad, AB Volvo

Rickard Hellberg, Cramo

Philip Källström, Volvo Truck

Edisa Kravac, IAC

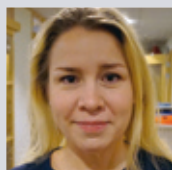
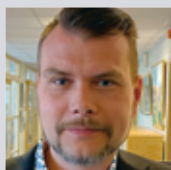
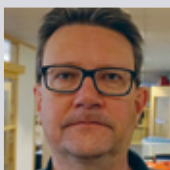
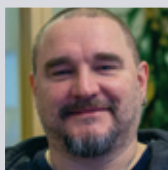
George Diab, SKF

Samir Ljutic, Assa Abloy

Isak Ekblom, Bilia

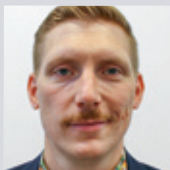
Ombudsmän

telefonslinga 031-774 32 20

Angelica Teiffel
031-774 32 52Björn Ivarsson
031-774 32 13Carina Cajander
031-774 32 62Dan Holmström
031-774 32 05Daniel Kristoffersson
031-774 32 27

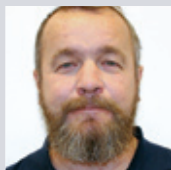
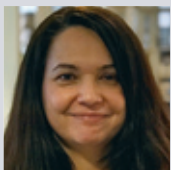
Ombudsmän

telefonslinga 031-774 32 20

Jan Nilsson
031-774 32 42Karl-Henrik Rosberg
031-774 32 56Kristofer Bergman
031-774 32 16Markus Hallén
031-774 32 02Paul Weis
031-774 32 15

Ombudsmän

telefonslinga 031-774 32 20

Sofia Rodin
031-774 32 24Vladimir Jankovic
031-774 32 29Zaklina Rohman
031-774 32 14Richard Hellberg
031-774 32 26

Ekonomi

Camilla Ekeblad
031-774 32 64
IFMETALL GÖTEBORG
MEDLEMSMAGASIN 1/2025

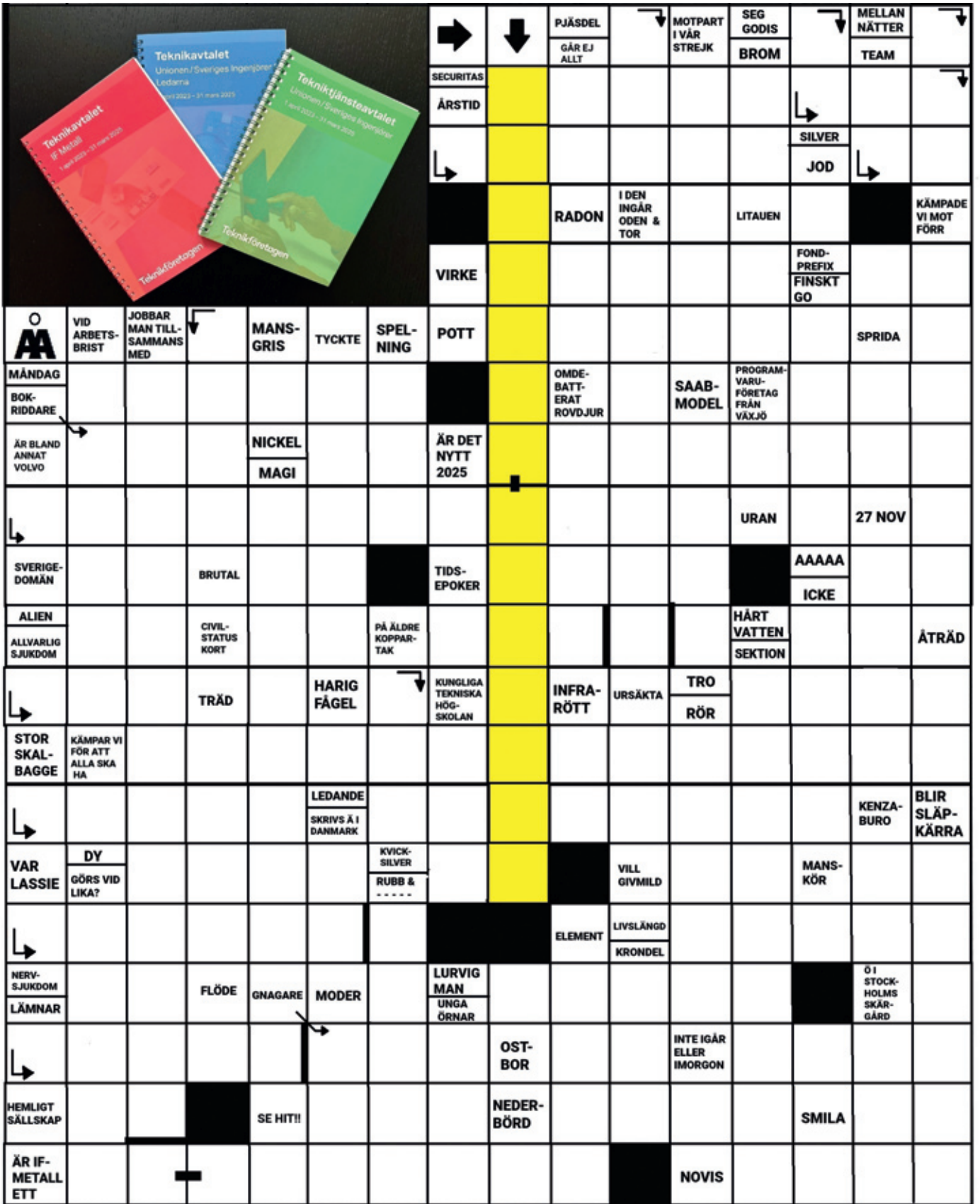
Ansvarig utgivare: Kristofer Bergman, telefon 031-774 32 16.

Skrivargrupp: Samir Ljutic/Assa Abloy, Peter Tilander/Powerpipe,
Gustaf Engbusk/Volvo Lastvagnar, Kristofer Bergman/IF Metall och Ulf Axelsson.

Grafisk form: REDskapet. **Tryck:** Stibo, Katrineholm 2025.

B Posttidning

IF Metall Göteborg, Folkets Hus
Olof Palmes plats 1, 413 30 Göteborg

KONSTRUKTÖR: ANDERS ÅHRÉN